

A szellemi tulajdon és a szellemitulajdon-védelem a Horizont2020-ban

Boros Ilona
Európai Uniós Osztály
Külkapcsolatok Főosztálya, NIH

**Horizont 2020 információs nap – Gyakorlati
pályázati ismeretek – adminisztratív, jogi
és pénzügyi kérdések**

2014. április 11.

www.nih.gov.hu

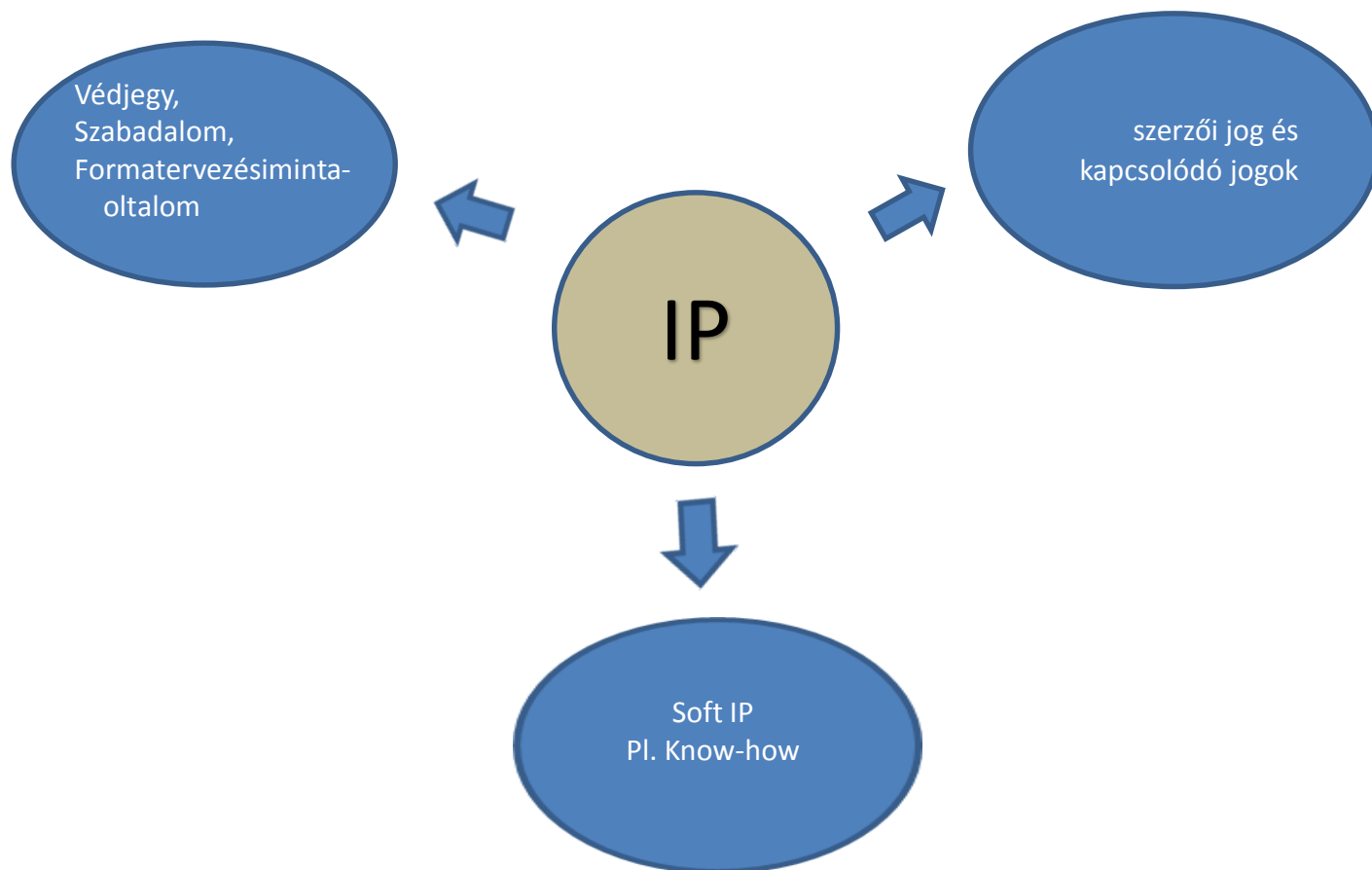
1. A szellemi tulajdon-védelem kategóriái

2. Pályázati szinten megvalósuló szellemi tulajdon- menedzsment a Horizont 2020-ban

- **Miért fontos a szellemi tulajdon figyelembevétele a H2020-ban?**
- **Miért fontos a szellemi tulajdon védelme a pályázat benyújtásának szintjén?**
- **A pályázati felhívás: a hivatalos dokumentumok ellenőrzése**
- **Biztonsági kérések**
- **Legújabb technológiák feltérképezése**
- **Elszámolható költségek**
- **Projektnév és akroníma**

3. Az Európai IPR Helpdesk és szolgáltatásai

1. A szellemi tulajdon-védelem kategóriái

Szabadalom

A **szabadalom** a találmányok jogi oltalmát biztosítja azért, hogy a szabadalom tulajdonosa számára a versenytársakhoz képest előnyösebb pozíciót teremtsen a termékek és technológiák piacán.

- A szabadalom tulajdonosának **kizárólagos joga** van a találmány szerinti megoldás hasznosítására,
- **bejelentéshez kötött**,
- az oltalom a szabadalmi bejelentés napjától számítva **legfeljebb 20 évig érvényes**,
- csak abban (azokban) az ország(ok)ban, amely(ek)ben engedélyezték.

Szabadalmi oltalom szerzése nemzeti úton

A szabadalom engedélyezését a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala végzi.

Eljárási és igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség.

A bejelentés elkészítéséhez űrlap áll rendelkezésre.

Útmutató a bejelentés elkészítéséhez.

Az egységes értelmezést is útmutató segíti.

18 hónap elteltével közzététel
Felszólalási eljárás

Szabadalom szerzése európai úton

Európai szabadalmi bejelentés az Európai Szabadalmi Hivatalnál illetve a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál lehet tenni.

Alaki vizsgálat, újdonságkutatás.

18 hónap elteltével közzététel

Európai szabadalom megadása a nemzeti jogszabályban előírt cselekmények elvégzésével.

Megadás meghirdetésétől számított 9 hónap a felszólalásra.

Nemzetközi bejelentés

Szabadalmi Együttműködési Szerződés (PCT) keretein belül egyetlen nyelven, egy helyen benyújtott bejelentéssel megindítható a szabadalmi eljárás akár valamennyi (nemzetközi bejelentésben megjelölt) szerződő államban.

Eljárás 2 szakasza:

Nemzetközi szakasz

Nemzeti szakasz

Díjfizetési kötelezettség

Használati mintaoltalom

- A használati mintaoltalom a **szabadalmazható találmány színvonalát el nem érő új szerkezeti kialakítások** védelmére szolgáló oltalmi forma.
- A mintaoltalom alapján a minta jogosultjának **kizárólagos joga** van arra, hogy a **mintát hasznosítsa**, illetve, hogy a **hasznosításra másnak engedélyt adjon**.
- Az **oltalom ideje 10 év**, ezt követően a minta közkinccsé válik.

Használati mintaoltalom

Nemzeti használati mintaoltalom

Az SZTNH előtt lefolytatott eljárás eredményeként vagy a PCT keretein belül indított nemzetközi bejelentéssel.

Európai használati mintaoltalom

Az ESZH előtt Münchenben, Hágában vagy Berlinben, az SZTNH előtt átvevő Hivatalként

Bejelentésben meg kell jelölni mely szerződő államban igényel szabadalmat.

Egyezményben szereplő módon, nyelven

Bejelentési, kutatási díj

Nemzetközi használati mintaoltalom

Szabadalmi Együtműködési Szerződés keretein belül egyetlen nyelven, egy helyen benyújtott bejelentéssel megindítható a szabadalmi eljárás akár valamennyi szerződő államban.

Nemzetközi szakasz

Nemzeti szakasz

Díjfizetési kötelezettség

A védjegy, mint árujelző, az egyes áruk és szolgáltatások azonosítására, egymástól való megkülönböztetésére, a fogyasztók tájékozódásának előmozdítására szolgáló jogi oltalom. A gazdasági verseny alapvető eszköze.

- **Milyen megjelölésre szerzhető védjegyoltalom?**

- Szó, szóösszetétel, betű, szám, ábra, kép, szín, színösszetétel, hang-, vagy fényjel, alakzat.
- Ha nem áll fenn a lajstromozásával szemben feltétlen kizáró ok (pl. általánosan használják az áru megjelölésére), vagy
- megkülönböztetésre alkalmas és grafikailag ábrázolható,
- viszonylagos kizáró ok (pl. más javára azonos vagy azzal összetéveszthetőségig hasonló védjegy már oltalmat nyert).

- **Mire jogosít fel a védjegyoltalom?**

- A védjegyjogosultnak kizárólagos joga van arra, hogy a védjegyet az árujegyzékben szereplő árukkal kapcsolatban használja, illetve használatára másnak engedélyt (licencia) adjon.

- **Az oltalom lajstromozással keletkezik, 10 évig tart. További 10-10 évre megújítással meghosszabbítható.**

Nemzeti védjegyoltalom

**SZTNH-hoz benyújtott
védjegybejelentéssel**

Európai Közösségi Védjegy

**Az oltalom az EU minden
tagállamában fennáll.**

**Egy bejelentés , egy eljárás
az alicantei székhelyű Belső
Piac Harmonizációs
Hivatalnál**

Konverzió

Nemzetközi Védjegy

**Nemzeti hivatal útján tehető a
Szellemi Tulajdon Világszervezete
Nemzetközi Irodánál egyetlen
bejelentéssel a Madridi
Jegyzőkönyv bármely országában
szerezhető oltalom.**

**Bejelentés nyelve francia vagy
angol**

**Alacsonyabb díj, külföldi képviselő
igénybevétele nem szükséges.**

Formatervezésiminta-oltalom

Az ipari termékek külső formájának jogi oltalmát biztosítja.

- **Milyen formatervezési mintára szerzhető oltalom?**

- Az olyan formatervezési mintára szerzhető oltalom, amely
- világviszonylatban **új és egyéni**,
- továbbá nem áll fenn az oltalom megadásával szemben valamely kizáró ok.

- **Ki szerzhet oltalmat formatervezési mintára?**

- A minta **szerzője** vagy annak **jogutódja**.

- **Mire jogosít fel a formatervezésiminta-oltalom?**

- Az oltalom alatt álló formatervezési mintát kizárólag a mintaoltalom **jogosultja hasznosíthatja, vagy az, akinek licenciát** adott.
- Az oltalom a bejelentés napjától **számított öt évig tart**, amelyet kérelemre **további öt évi időtartamra, legfeljebb négy alkalommal meg lehet meghosszabbítani**. A bejelentés napjától számított huszonöt év elteltével az oltalom nem újítható meg.

Formatervezésiminta-oltalom

Nemzeti védjegyoltalom

Nemzeti
formatervezési
mintaoltalom

**A nemzeti intézményhez
benyújtott formatervezési
minta bejelentése útján
szerezhető meg.**

Nemzetközi
formatervezési
mintaoltalom

Nemzetközi
formatervezési
mintaoltalom

**A Hágai megállapodás
alapján a nemzeti
szervhez benyújtott
formatervezési minta
bejelentésével, melyet a
Szellemi Tulajdon
Világszervezetéhez
(SZTV-hez) továbbítanak**

**Közvetlenül a genfi
székhelyű SZTV –hez való
benyújtással**

2. Pályázati szinten megvalósuló szellemitulajdon- menedzsment a H2020-ban

Miért fontos a szellemi tulajdon a H2020-ban?

- A **kutatási eredmények hatékony hasznosítása** függ a szellemi tulajdon megfelelő menedzsmentjétől.
- A szellemi tulajdon menedzsment a **tudásmenedzsment részét képezni** a projektben.
- A szellemitulajdon-védelem **elősegíti a technológiatranszfert** és növeli a **vállalkozások növekedési lehetőségeit**.
- A keretprogramban (különösen a konzorciumban) pályázóknak hatékonyan kell végrehajtaniuk a **szellemitulajdon-menedzsmentet a projektjükben**.

Miért fontos a szellemi tulajdon a pályázat benyújtásának szintjén?

- A szellemitulajdon-védelem fontos szerepet játszik a H2020 által finanszírozott K+F projektek **teljes életciklusa alatt**.
- Az IR minden H2020 akciótípusnál központi szerepet tölt be a **pályaművek hatásának (Impact) értékelésekor**.
- A szabadalmi adatbázisok használata rendkívül fontos a **legmodernebb technológiák feltérképezésénél**, mely fontos szerepet tölt be a pályázat **kiválóságának (Excellence) értékelésénél**.
- A megfelelő szellemitulajdon-menedzsment **növeli a kutatási eredmények hatékony hasznosításának** esélyeit.
- Az eredmények hatékony hasznosítása valamint védelmére való ösztönzés érdekében a keretprogram meghatározza a projekteredmények **terjesztési és hasznosítási szabályait**.

Az alábbi hivatalos dokumentumok áttanulmányozása szükséges a pályázatírást megelőzően az IP rendelkezések vonatkozásában:

- **Részvételi szabályok (Art. 13)**
- **Annotated grant agreement** - projekteredmények tulajdonosa
Art. 25., Art.26.1, Art.26.2, Art.31- minden kedvezményezettre alkalmazandó
Art. 26.4 , 28.1.,28.2, 30.3, 31.5 – azon projektpartnerekre nem alkalmazhatóak, amelyek nem részesülnek EU támogatásban
- **A specifikus munkaprogram (17. Communication, Dissemination, Exploitation - kivételek)**
- **Online manual – IP guide**
- A szellemi tulajdonnal kapcsolatos rendelkezések **részleteiben a támogatási megállapodásban** is egyedileg meghatározásra kerülhetnek.

Annotated Model Grant Agreement- Agreement on Background

A kedvezményezetteknek (projektpartnereknek) meg kell határozniuk és írásban meg kell állapodniuk a kutatási előzményekben (background).

Background:

- Olyan adat, know-how, információ, szellemi tulajdon-jog,
- mely a megállapodás megkötése előtt a kedvezményezettek tulajdonát képezi,
- és szükséges a projekt végrehajtásához és az eredmények hasznosításához.
- A kutatási előzményekben való megállapodást külön megállapodásban vagy a konzorciumi megállapodásban is megfogalmazhatják a felek.

Access Rights to Background

- A kutatási eredményekhez való hozzáférést a felek (belső szabályzat szerinti) írásbeli kérelmére egymás irányában biztosítani kell.
- A felek megállapodásában foglaltak szerint a kutatási eredményeket meg kell osztaniuk egymással.
- A kedvezményezetteknek meg kell osztaniuk minden olyan kutatási előzményt a partnerrel, mely szükséges a feladatainak elvégzéséhez.
- Azzal a kivétellel,
 - ha a hozzáférést harmadik fél joga akadályozza.
 - Ha megállapodtak abban, hogy a hozzáférés nem jogdíjfizetés mellett történik.
- A kutatási eredményekhez való hozzáférésről való lemondás csak írásban érvényes.

Biztonsági kérdések

- A koncepció és a projekt-megközelítés felvázolása során a partnerek **információkat osztanak meg egymással**.
- Így fennáll a veszélye annak, hogy bizalmas információk, **oltalom alatt nem álló találmányokat** fednek fel a partnerek előtt.
- A bizalmas információkra vonatkozó kötelezettségek **titoktartási vagy együttműködési megállapodásban** is megfogalmazásra kerülhetnek, ha már a pályázat megírásának szintjén meg kívánják határozni a felek az együttműködésük további aspektusait.
- Minta **titoktartási és együttműködési megállapodások elérhetőek az IPR Helpdesk elektronikus könyvtárában**. <https://www.iprhelptdesk.eu/library/useful-documents>

A legújabb technológiák feltérképezése

- A H2020 Keretprogram részvételi szabályai szerint a kiválasztott projektnek magas **tudományos és technológiai hozzáadott értéket– kiválóságot - kell képviselniük.**
- A korszerű kutatás nem kizárólag a tudományos irodalom, de a **szabadalmi adatbázisok áttanulmányozását** (pl. Espacenet: <http://worldwide.espacenet.com/>) is jelenti.
- Fontos, hogy a **szabadalommal kapcsolatos kutatási** eredményeknek szerepelniük kell az **innovációs potenciál meghatározásakor a pályázatban.**

Elszámolható költség

- A szellemi tulajdon- védelemmel kapcsolatos költségek (pl. szabadalmi bejelentéssel kapcsolatos díjfizetési kötelezettség) **egyéb közvetlen költségek** címén az **elszámolható költségek** közé tartozik.
- Ezért tanácsos a szellemi tulajdon- védelemmel kapcsolatos költségeket a **projektköltségvetésbe** betervezni.
- **Nem minden** szellemi tulajdon- védelemmel kapcsolatos **költség számolható el** a keretprogramban. (pl. licencia)

Projektnev és akroníma

- **Egy védjegytalom alatt álló, vagy ahhoz hasonló akroníma (mozaikszó) használatának elkerülése** rendkívül fontos ugyanazon üzleti területen, különösen, ha a konzorcium partnerek ezen akroníma alatt kívánják véghezvinni a termék, vagy szolgáltatás kereskedelmi hasznosítását.
- Ennek elkerülése érdekében az akroníma használata előtt javasolt a létező **védjegyek** áttekintése az ingyenes keresőfelületeken keresztül. Pl. a **TMview** vagy a Szellemi Tulajdon Világszervezetének oldalán keresztül

- **Európai IPR Helpdesk** („szellemitulajdon-védelmi segélyszolgálat“)
- **Díjmentes** szakmai tanácsadást, tájékoztatás és szakmai továbbképzés.
- A szolgáltatás rendelkezésére áll mindazon **kutatók** valamint európai kis- és középvállalkozások (**KKV**) részére, akik/amelyek az **EU által támogatott kutatási projekteken vesznek részt**.
- Azok a **KKV-k** is igénybe vehetik a Helpdesk szolgáltatását, amelyek **nemzetközi technológia transzfer folyamataival foglalkoznak**.

3. IPR Helpdesk szolgáltatásai

1. Segélyvonal

- IPR Helpdesk-szervíz,
- három munkanapon belül írásbeli válasz,
- szerződések, egyezmények bevezető megítélése és értékelése.

2. Közönségszolgálat & szakképzés

- Az Európai IPR Helpdesk csoportja részt vesz különféle információs rendezvényeken és konferenciákon,
- Individuális IPR tanfolyamok szervezése Európában.

3. Közlemények & információs anyagok

- kézikönyvek, tájékoztatók vagy esettanulmányok

4. Hírlevél

- Rendszeres E-mail Hírlevél valamint **negyedéves értesítő** a szellemi tulajdonra és szellemi tulajdonjogra vonatkozó újdonságokról
- Európai IPR Helpdesk elérhetősége: (www.iprhelpdesk.eu)
- Helpdesk szakértői:
- Telefon: +352 25 22 33 333 Fax: +352 25 22 33 334 Email: service@iprhelpdesk.eu
- Tanfolyamok, szakmai tréningek: training@iprhelpdesk.eu , telefon: +49 681 95 92 33 82.

Köszönöm a figyelmüket!

Boros Ilona

Nemzeti Innovációs Hivatal

ilona.boros@nih.gov.hu